

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2558 รวมทั้งสิ้น 1,437 คน แบ่งออกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 297 คน โรงเรียนขนาดกลาง 485 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 357 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 298 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. 2558 : 12)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2558 การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. รวบรวมรายชื่อสถานศึกษา และครูผู้สอนของสถานศึกษาแต่ละแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 304 คน
3. ทำการสุ่มครูผู้สอนตามสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณได้จากข้อ 2
4. กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบสัดส่วนในข้อ 3 ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก 63 คน โรงเรียนขนาดกลาง 103 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 75 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 63 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	จันทบุรี	ตราด	รวม	จันทบุรี	ตราด	รวม
โรงเรียนขนาดเล็ก	175	122	297	37	26	63
โรงเรียนขนาดกลาง	322	163	485	68	35	103
โรงเรียนขนาดใหญ่	170	187	357	36	39	75
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	298	-	298	63	-	63
รวม	965	472	1,437	204	100	304

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา การจัดระบบบริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และการติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา ซึ่งกำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1971 : 175 - 176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์. 2553 : 138) ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัยและสร้างแบบสอบถาม หลังจากนั้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ในช่วงระหว่าง 0.60 - 1.00
3. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ซึ่งได้ค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.35 - 0.94
4. วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.98
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งให้แก่สถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยอธิบายจุดประสงค์ในการตอบแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างเต็มใจและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามก็ให้ดำเนินการตอบแบบสอบถามจนเสร็จ แต่ถ้ากลุ่มตัวอย่างไม่เต็มใจ ผู้วิจัยก็จะขอ

ความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ซึ่งอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดเดียวกันจนครบ 304 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ทำการลงรหัสข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
4. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 17 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อแล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1971 : 175 - 176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์. 2553 : 138) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. เปรียบเทียบการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)
6. เปรียบเทียบการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าความตรงของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item - objective Congruence : IOC)
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ